

det eneste Sted, hvor der udlæres mange Lærlinge? Der er, efter hvad jeg har kunnet se, kun et eneste Land, i hvilket der er givet Regler, hvorved Retten til at antage Lærlinge indskrænkes. Det er Østrig. Og den østrigske Bestemmelse gaar ud paa, at saafremt en Læremester arbejder alene eller kun med en enkelt Svend, maa han kun antage een Lærling.

Jeg skal her slutte. Jeg kan tilsige min og mit Partis største Beredvillighed til i et eventuelt Udvalg at faa forbedret den nuværende Lærlingelov, men jeg skal tillige udtale, at vi fra vor Side ingen Sinde og under ingen Omstændigheder vil gaa med til at vedtage det Lovforslag, der her foreligger.

Lange: Jeg skal kun gøre nogle faa Bemærkninger ud fra et Købmandssynspunkt om de foreliggende Forslag, idet jeg i øvrigt er ganske enig i de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Pitzner lige har fremsat paa vort Partis Vegne. Det, der for Handelen altid har været Hovedønsket, naar det gjaldt Vedtagelsen af en Lærlingelov, var at faa en særlig Lov for Handelslærlinge, idet man har hævdet og stadig hævder, at de Bestemmelser, som en Lærlingelov indeholder, ikke kan være ens for Haandværk, Industri og Handel. Lærlingeloven har ogsaa altid kun indeholdt Bestemmelser, som skulde gælde f. Eks. Haandværk og Industri og ikke gælde Handel, fordi disse Bestemmelser ikke passede for Handelen. Derfor havde det været naturligt, om man havde faaet en særlig Lov for Handelen eller i hvert Fald havde faaet en Lov, som først indeholdt de almindelige Bestemmelser, der kunde være gældende for alle Fag, og derefter Afsnit med særlige Bestemmelser for Industri, Haandværk, Handel, Beværtning og det meget omfattende „andre næringsdrivende“, som dette Lovforslag omhandler ligesom den nugældende Lærlingelov. Man har gjort et Tilløb dertil. Der er i det foreliggende Forslag to Paragraffer, §§ 2 og 7, som indeholder særlige Bestemmelser for Handelen, men der er, saaledes som Forslaget ellers er udformet, en Mængde Bestemmelser, om hvilke man ikke ved, om de er gældende for Handelen eller ej. Der er en Bestemmelse om Afholdelse af Læreprøver. Man er altid gaaet ud fra, at det var en Bestemmelse, der ikke kunde være gældende for Handelen, fordi man ikke ved, hvordan en saadan Læreprøve skulde aflægges indenfor Handelen, men efter en Tilføjelse, som dette Forslag har, en Ændring i de bestaaende Forhold, maa man gaa ud

fra, at man ogsaa tænker sig, at Bestemmelsen om Afholdelse af Læreprøver skal gælde for Handelen. Men i det hele taget er det en Skønssag, hvilke Bestemmelser der gælder for det ene, og hvilke Bestemmelser der gælder for det andet Fag, og det er altid i høj Grad uheldigt, at man saaledes skal skønne om, hvorvidt de forskellige Bestemmelser gælder for det enkelte Fag; det er altid uheldigt at staa i denne Usikkerhed, at man ikke ved, om man opfylder Lovens Bestemmelser eller ej.

De Bestemmelser, der særlig gælder for Handelen, og som indeholdes i § 2, er en Imødekommen overfor de Ønsker, der har været næret fra Handelens Side, men de er paa ingen Maade fyldestgørende. Det, der er det uheldige ved den nuværende Lærlingelov og ogsaa ved dette Forslag, er, at man regner med, at enhver ung Mand eller Kvinde under 18 Aar, der tager Arbejde i en Handelsvirksomhed, antages til Udlæring i Faget. Man gaar ikke den naturlige Vej at sige, at med Hensyn til dem, der ønsker sig uddannet i Faget og i den Anledning bliver ansat i en Virksomhed, kan man stille Krav om, at de ogsaa faar en saadan Uddannelse, at de kan siges at være uddannet i Faget, men man gaar den Vej at sige, at enhver, der ansættes i en Forretning og er under 18 Aar, er antaget for at uddannes i Faget. Overfor en ung Kvinde, som slet ikke ønsker at blive uddannet i Faget, men som for i en kortere Tid at kunne tjene nogle Penge eller for at faa nogle Aar til at gaa tager en Plads i en Forretning, stiller man akkurat de samme Krav, som om det var en ung Mand eller ung Kvinde, der var antaget i denne Virksomhed for at uddannes i Faget. Man forlanger, at denne unge Kvinde skal være underkastet en bestemt Læretid. Det er maaske slet ikke hendes Mening at være mere end et halvt Aar i Forretningen, men ikke desto mindre kræver man, at der oprettes en Lærekontrakt, og den skal indeholde Bestemmelser om en vis Læretid. En saadan Bestemmelse er paa ingen Maade gavnlig for den unge Kvinde og sikkert heller ikke af nogen Betydning for Samfundet. I nogle Tilfælde kan det være gavnligt, at man siger, at en saadan ung Kvinde skal gennemgaa et Handelskursus; i mange Tilfælde vil hun, selv om hun ikke ønsker at gaa videre ad Handelsvejen, kunne have Gavn af at gennemgaa et saadant Kursus. Men i andre Tilfælde kan det være til Skade for hende; hvis det er Bestemmelsen, at hun i Løbet af forholdsvis kort Tid skal være Husmoder, og det kun er et halvt eller et helt Aar, der skal gaa, er det meget mere